

Александар Тодоровић
Никшићка 5, 31230 Ариље
alexandararilje@gmail.com
065/4387976

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ			
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ			
Примљено: 31 -12- 2021			
Орг. јед.	Бр. предмета	Датум пријема	Вредност пријема
	03-15/127		

Изборном већу Факултет примењених уметности
Краља Петра 4
11000 Београд

ПОШТОВАНИ

Како је вашим комисијама за приступно предавање за избор једног наставника у звање доцента за ужу уметничку област Конзервација и рестаурација бесмислено писати (прошли пут су сами поништили конкурс¹), обратићу се вама по питању конкурса објављеног у часопису Послови 943-944 од 21.7.2021. године и на сајту вашег Факултета 29.7.2021. године.

Суштина овог мог писања није у томе што нисам ја примљен. Можда сам бољи од примљеног кандидата, можда нисам. То нико од нас не зна, осим вероватно комисије која ће, сигуран сам, каприциозно тврдити да је у праву у сваком случају. Морам, као и до сада да приметим да на вашем факултету влада некакав тренд (или већ, не знам како се то зове) који није добар ни по једном основу.

Прошли пут сам писао да не могу да верујем да факултет не може да састави једну објективну и непристрасну комисију. Као одговор на то ви прихватите особу која је, на различите начине и из различитих разлога, да кажем блиска или разуме кандидата који је све време приман на ово радно место. Ја се питам колико је вероватно да кандидат на приступном предавању добије оцену 10, а он онда добије 9,6. Ајде да не буде баш 10 и да не набрајам.

Колеге из комисије су потписале да не постоји сукоб интереса. Уколико нису то је по закону обавезно да се учини (ово не подразумева само родбинске везе):

Уласком у анфитеатар факултета да одржим час, сам приметио да је катедра, онај крај супротно од врата, према прозору, сабијена уз таблу и да ме неко из комисије гледа чудно схвативши да сам разумео. То је вероватно зато што сам прошли пут померао столице како би их разбудио. Истина, овога пута комисија није спавала. Два њена члана су ме, док сам говорио у 95% трајања часа, гледала добронамерно и позитивно реаговала на оно о чему говорим, а онда сам добио оцену 5. Трећи члан, којег не спомињем, ми је у неко доба рекао да сам већ пробио ограничење од 45 минута и да причам 10 минута дуже. Причао сам и после тога још пар минута, а на крају у извештају пише да сам све завршио за 49 минута. Није лако одржати предавање када вас неко посматра

¹Ово упућује на чињеницу да је члановима комисије веома важно шта ће бити написано у званичном извештају, никако на то да су фер и поштени. Много више, него претходна два пута, су се потрудили да напишу и опишу оно што им је задатак.

непријатељски и када вас, у току вашег излагања, онако уз пут, у пар наврата превари на различите начине.

Тема приступног предавања је била Савремени приступ чишћењу штафелајних слика са образложењем избора метода и материјала на примерима из наведених референци. Поново тема која је веома обимна и која је тема из курикулума, а не наставна јединица коју је требало поткрепити примерима из сопствених референци. Не желим да поново објашњавам шта је курикулум, тема, наставна јединица планирана за 45 минута и слично. То сам већ објашњавао оној првој комисији која је „нестала“ и у којој је био и један члан садашње комисије који се понавља све време. Ово очигледно није имало одјека. Тема приступног предавања и тема из курикулума која садржи наставне јединице никако нису једно те исто. Срамота је да неко заврши факултет и да су му неки од услова, да би се бавио просветним радом, положен испит из методике и педагогије, а да се ово питање поставља све време у свим вашим комисијама. Да ли ви уопште имате педагога и методичара на факултету? Молим вас организујте курсеве или већ неки вид образовања ваших професора који о овоме немају појма, а при том буду чланови комисија за приступно предавање.

Приступно предавање није и не сме бити час намењен личној промоцији и хвалоспевима о себи. Када се каже „на примерима из наведених референци“ ти примери само морају да поткрепе оно о чему говорите. Никако се не сме показати слајд са сопственим радом и на њему објашњавати то и то, тако и тако, зато и зато. У питању је педагошки принцип јер тиме омаловажавате онога који о томе слабо зна или не зна ништа, стављајући себе у надређени положај и чинећи мобинг. Нисмо на научном конгресу на којем презентујемо своја постигнућа и разговарамо са нама равнима. Очигледно је да чланови свих ваших комисија које су биле до сада, о овоме не знају ништа. Могли су на предавање доћи студенти и било ко други. Шта бисмо онда? Рекли бисмо: ко их шиша што не разумеју, ја сам паметнији или једноставно ово је приступно предавање?

Приступно предавање је час намењен студентима на којем кандидат треба да покаже своје способности као предавача. Кандидат из различитих разлога може да одабере да се обраћа директно комисији², као што сам ја чинио у случајевима задатих целих наставних тема јер студенти половину, можда и већи део, предавања не би разумели, а све због тога што је поменуто немогуће испричати за 45 минута. По овом питању сам и раније писао спомињући ваш Правилник о извођењу приступног предавања, његов члан 5. и став 1. овог члана: „...а на основу одговарајућих курикулума предмета који припадају тој области.“ Наравно, на основу курикулума али наставна јединица планирана за 45 минута а не наставна тема.

На скали од 5 до 10, како каже ваш Правилник, оцењен сам оценом 5, што значи да ни из једне области коју је комисија оцењивала нисам добио прелазну оцену. Мислим да је потребно да ово разјаснимо. Комисија каже да је оцењивала следеће елементе:

² При том и даље се ради о часу намењеном студентима. Примљени кандидат неће држати наставу професорима.

1. Припрему предавања, у загради стоји „обухват теме“ и мене интересује шта то методички значи?

2. Структуру и квалитет садржаја предавања. У загради пише „репрезентативност одабраних примера и употреба стручне терминологије“.

Питам се да ли су структура и садржај часа једно те исто или измишљај. Шта значи репрезентативност изабраних примера који подсећам морају бити из сопствених референци? Шта је употреба стручне терминологије?

3. Дидактичко-методички аспект извођења предавања (шта је дидактика, шта методика, а шта дидактичко-методички аспект?) и

4. на крају избор препоручене литературе.

Дакле:

Добили смо једну веома опширну и озбиљну наставну тему која говори о вероватно најозбиљнијем конзерваторском поступку који је у потпуности нереверзибилан и скоро је немогуће ову наставну тему испричати за 45 минута. Добили смо наставну тему из курикулума која се у истом расчлањује на наставне јединице.

1. Имао сам написану припрему за свако до сада одржано приступно предавање, међутим комисија не зна да је то припрема за час. И даље не знам шта методички значи „обухват теме“. Мојим излагањем је обухваћено све оно па и више од онога што је тема предавања подразумевала. Дакле испунио сам захтеве када су питању и припрема за час и „обухват теме“, добио сам оцену 5.

2. Структура односно садржај часа је ишао онако како је постављен темом, по реду од историјске и естетске оправданости и савременог конзерваторског приступа чишћењу штафелајних слика, преко теоријских критеријума који дефинишу чишћење слика, објашњења за чишћење и уклањање површинских нечистоћа, представио сам методе чишћења, објаснио методе чишћења органским растварачима, троугао растворљивости, модификован Фелеров тест, математички и геометријски метод, тест растворљивости и избор органских растварача за чишћење, чишћење слика на бази водених раствора, шта су пuffers, гелови, тензиди, лиганди, основни тест за пробе чишћења на воденој бази, чишћење на бази воде, гелове за површинско чишћење и смолне сапуне, а на крају сам говорио о заштити на раду и препорученој литератури. Предавање је имало свој логички след од онога што је старо-ново, ново-старо (све још увек у употреби) до најновијег: чишћења на бази воде, споменуо сам чишћење ласером... Час је имао уводни део, разраду и закључак са мерама заштите и препорученом литературом. И овде нисам заслужио већу оцену од 5.

Изабрани су примери који илуструју оно о чему сам говорио. Можда је комисија мислила на репрезентативност у смислу звучних имена аутора или у смислу, од стране одређених институција, признатих уметничких слика? Можда 12 фотографија из моје праксе није било довољно да илуструје оно о чему говорим? Можда комисија воли када је презентација затрпана илустрацијама?

Када је у питању стручна терминологија одговорно тврдим да је лепота српског језика у његовој речитости. На предавању сам објаснио surface cleaning (чишћење површине) и surface removal (уклањање површине) као стварну разлику у дефинисању чишћења лица слике. Користио сам све време савремену терминологију јер се оно о чему сам говорио и не може другачије испричати. Да ли сам заслужио оцену коју сам добио? Можда сам требао да говорим на енглеском језику пошто је на конгресима у Србији то тренд.

3. Комисији баш и није јасно шта је дидактички материјал и чиме се бави дидактика. Моја дидактичка средства су била иста као код осталих кандидата, па и онога који је по њима најбољи: претпостављам факултетски лаптоп и табла на којој је приказана PowerPoint презентација. Не знам шта је ту имало да се оцењује или оцени најнижом оценом 5? Гомила репродукција из референци, на оваквом предавању, није дозвољена, а између осталог није корисна ни на једном предавању³. Тема предавања је уопштена⁴ и нису биле потребне, чак ни пожељне, фотографије са маркерима, пробама чишћења, фотографије конзерваторских испитивања и слично.⁵

4. На крају предавања је наведено 15 радова препоручене литературе уз речи да тога има пуно, да је доступно и да кога интересује и ко хоће да чита може лако да пронађе оно што га занима. Наведене су и мере заштите које морамо предузети као важан део нашег посла које комисију очигледно не интересују. Оцена 5?

Оно што ми јако смета јесте што комисија не узима припрему за час коју иначе оцењује, нисмо у обавези да оставимо факултету своју презентацију и не можемо да присуствујемо предавањима других кандидата⁶. Из овога произилази да је комисија неприкосновена и „не може нам нико ништа“. Сви могу да лажу о ономе што је заправо било: кандидати да исправљају своје презентације и припреме за час, а комисија да ради шта хоће.

Апсолутно сам свестан ситуације као и својих свих 5 предавања. На последњем сам добио оцену 5 коју тумачим као одговор комисије: Да знаш где ти је место, промашио си тему, Александар Тодоровић није рекао ни једну једину реченицу која се односила на оно на шта је требало и слично. То значи оцена коју сам добио. На основу горе написаног, покушајте да извучете закључке сами. За комисију немам других речи осим **срам вас било**, иако мислим да то њима ништа не значи. Надам се да ви нећете дозволити да вас буде срамота. **Ваша комисија је плунула не само на мој, већ и на ваш рад, на рад оних који су ме учили и на крају на факултет и да не набрајам, па је ово колективна срамота.**

Жао ми је колегинице која је била још и председник комисије (можете само једном да погађате због чега) али немам намеру да јој се извињавам јер је сама на то пристала.

³ Пишем овако јер не знам како су изгледала предавања осталих кандидата.

⁴ Не односи се конкретно ни на један начин чишћења иако је то требало да буде тема за 45 минута.

⁵ То се ради на предавањима која се директно односе на наведено.

⁶ Раније сам писо о томе како се методички решава присуство кандидата на свим предавањима.

Иако ми се чини да више ни сам не знам колико пута сам конкурисао да покушам да вас подсетим: први конкурс је расписан 27.3.2019 и колико ми је у знању он правно није окончан (није ми знано, можда у међувремену јесте), други на који сам се јавио је расписан 30.10.2019.(одржана су два приступна предавања 24.12.2019. када је комисија „нестала“ и после 222 дана 8.6.2020), трећи на који сам се такође јавио 17.2.2021. (приступно предавање одржано 10.4.2021) и четврти 21.7.2021. (приступно предавање је одржано после 112 дана 9.11.2021). Дакле, било је 4 конкурса са 5 приступних предавања. Треба ли поново да пишем о роковима који су Законом и вашим документима планирани када су поменуте радње у питању? Усклађивање вашег Статута и Правилника о избору у звање наставника и сарадник са истим документима Универзитета уметности, како ми је речено у правној служби вашег факултета, никако не могу бити изговор, а очигледно то не може бити ни Covid-19. И да сте потпуно променили Правилнике и Статут, не можете конкурс расписивати по једним, а касније га спроводити по другим правилима.

Пажљиво сам прочитао измене вашег Статута и измене вашег Правилника о избору у звање наставника и сарадник. Колико сам приметио⁷, на вашем сајту не постоји измена и допуна Правилника о извођењу приступног предавања. Дакле остаје закључак, везано за организовање овог предавања, из члана 4 вашег правилника „...у року који не може бити краћи од 8 и дужи од 30 дана од дана истека рока за пријаву кандидата на конкурс.“ Подсећам да је пријава на овај конкурс истекла 4. и рок за заказивање приступног предавања започео 5.8.2021, а приступно предавање организовано 9.11.2021. године, после 91-ог дана. Ваш статут о овоме не говори ништа.

Ту постоје и друге неправилности, све је лако доказиво и не желим више да пишем о овоме. О свему сам већ писао у три наврата.

Када су у питању моје референце:

Сваки извештај комисије (5 приступних предавања – 4 извештаја), за исте референце које сам доставио факултету, се сасвим разликује. Подсећам да су две особе из ове трочлане биле и прошли пут у трочлавној Комисији за писање извештаја и да се једна особа понавља све време. Како то да се њихови извештаји разликују? Прошли пут су, на пример, написали да имам само једну референцу у потврди Народног музеја из Београда: „4-12 кандидат је извео као студент“ - то се ваљда не рачуна? „изузев референце 7“ - урађена је у истом периоду – о овоме сам писао прошли пут. Све и да сам био студент, радио сам као хонорарни сарадник за плату. Сада спомињу, чини ми се, само дрвене делове иконостаса. У овом извештају на пример пише: „Кандидат је достављеном документацијом потврдио извођење конзерваторско-рестаураторских интервенција на 9 икона, једној слици на платну, дрвеној конструкцији иконостаса“. Комисија, на пример, не спомиње цела два иконостаса (око 60 икона рађених на дасци, платну, јајчаном темпером и уљаном бојом) за које су услови добијени од РЗСК из Београда (изгледа је референтно само оно што је рађено за музеје, Галерију Матице српске и бивши ЦИК). Уредно сам

⁷Приступио: 21.12.2021.

поднео обимну фото-документацију стања пре, у току и после радова коју изгледа нико није ни гледао. То није доказ? Не желим више да набрајам. Као доказ да комисија говори неистине у прилогу овог документа ћу послати неке од потврда које сам доставио на конкурс. Почињем да страхујем да ли ћу назад добити свој портфолио онако како сам га предао?

Када већ говоримо о референцама, интернет је чудо. Можда се овакве ствари не би дешавале када бисте више водили рачуна о избору наставника у звања. Колегиница, као референце за избор у звање наводи студенте кијима уопште није предавала и то у години када мастер студије, на вашем факултету, нису ни постојале. Шта нам ово говори? Имао сам прилику да, са још минимум 15 колега, слушам предавање колегинице на скоро исту тему као за наше приступно предавање. Не бих да коментаришем, питајте друге. Колегинице ће се вероватно препознати.

О свему овоме би могло заиста пуно да се пише. **Сматрам да Комисија за приступно предавање, уствари иста комисија за писање извештаја или комисија за избор наставника треба да се извини, не мени, него вама.**

Ја одлично знам ко сам, шта сам, са ким и у каквој држави живим. Где је нестао поштен однос према раду и срамота због учињеног? Већ сам написао да није ствар у томе што нисам ја примљен. Истолерисао сам све ниске оцене које сам раније добијао. **Оцена 5 значи да нисам ништа урадио како треба.** Нисам повређен јер знам шта и колико знам, познајем своје капацитете, стојим иза онога што сам урадио и рекао, знам колико вредим али... Мислим да није у реду да полуписмене и неписмене комисије (да ли стварно то јесту), за оно чиме треба да се баве, пролазе као што пролазе. То им свима ствара утисак да су неприкосновене и све ће се само понављати. Можда вама то одговара? Немам других речи и опростите ми ако ћу бити груб али ово је не само срамота за све нас већ и безобразлик који не да нема премца у близини, него је изгледа постао пракса. Нисам сигуран да ли више желим да радим са вама.

Тражим да се овај конкурс поништи и да се комисија извини. Само ме чудо може спречити да целу ову ствар, од њеног почетка, укључујући све комисије, не предам надлежном суду и да о свему овоме не обавестим читаву јавност. Довољно је, да на суду, саставимо прву комисију и сви би имали шта да чују. Када је суд у питању, све је лако доказиво. Уз мене су и сви кандидати који су до сада конкурисали, своје референце могу лако да потврдим и све је тако једноставно доказиво.

Овај документ ће, осим Изборном већу ФПУ, уз пропратно писмо бити достављен Саету ФПУ, Инспекцијском надзору у високошколским установама, Сенату Универзитета уметности у Београду, Ректорату Универзитета уметности и уколико буде потребе надлежном суду у Београду.

Унапред хвала,

с поштовањем,

у Ариљу:
29.12.2021.

Дипломирани сликар примењених уметности-рестауратор,
конзерватор-рестауратор
Александар Тодоровић, МА